

Sommarstatistik

för sjö- och flygräddningstjänst
2023

SJÖFARTSVERKET

Innehåll

Sammanfattning av räddnings sommaren 2023	3
Sjöfartsverkets uppdrag	6
Sjö- och Flygräddningstjänst.....	8
Ärenden sjö- och flygräddningstjänst juni-augusti 2013-2023, per år.....	8
Fördelning ärendens allvarlighetsgrad juni-augusti 2023, sjö- respektive flygräddningstjänst	8
Sjöräddningstjänst	9
Figur 2. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och månad	9
Figur 3. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och område.....	10
Figur 4. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och objekttyp	11
Figur 5. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och orsak	12
Figur 6. Ärenden sjöräddning (räddningstjänst och ej räddningstjänst) juni-augusti 2020- 2023, per år, månad och typ.....	13
Flygräddningstjänst.....	14
Figur 7. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och månad.....	14
Figur 8. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och område.....	15
Figur 9. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per objekttyp	16
Figur 10. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per orsak	16
Samverkansorganisationer	17
Figur 11. Ärenden sjöräddningstjänst, samverkansorganisationers medverkan juni-augusti 2023	17

Foto: John Jonsson

Sommaren (juni–augusti) som gick visar en tydlig minskning i antalet sjöräddningstjänstärenden. Minskningen är 20% jämfört med genomsnittet för åren 2018–2022.

För flygräddningstjänstärenden ser det annorlunda ut i jämförelse med genomsnittet 2017–2022. Sommaren 2023 hamnar på snitt värdet och är ett genomsnittså.

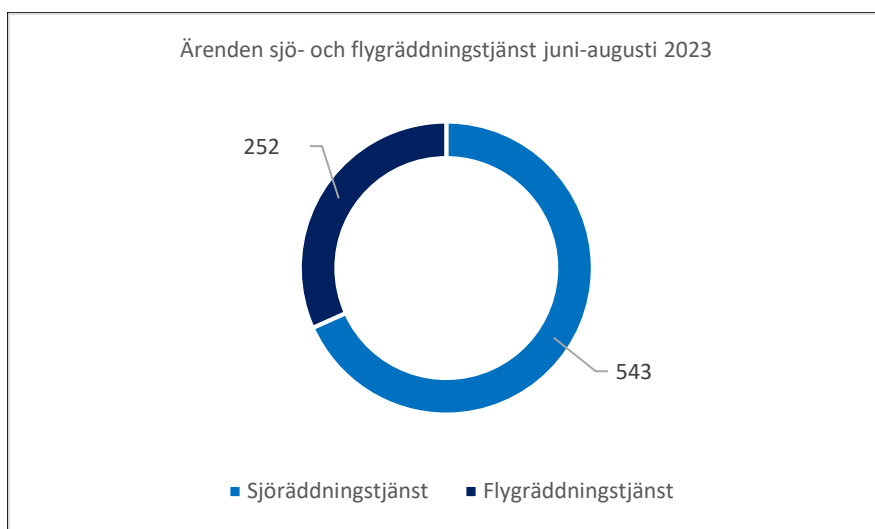
Sammanfattning av räddningssommaren 2023

Sommaren 2023 började med jättestarkt väder, varma ihållande sommardagar med mycket bad och båttrafik. Detta återspeglades direkt genom ett ökat antal ärenden på JRCC. Utifrån de väderrapporter som fanns vid tidpunkten förväntades ett rekordår, detta hade medfört ett större antal räddningsärenden och större arbetsbelastning för räddningsorganisationerna. Vädret ställde helt om i slutet av juni med mycket regn och lägre temperaturer, sjöräddningsärendena minskade kraftigt och i slutet av sommarperioden summerades detta till det lägsta antal ärenden sedan 2015, 543st (20% mindre än genomsnittet 2018–2022).

Flygräddningsärenden har för sommaren 2023 inte påverkats och antalet ärenden hamnar på genomsnittet för 2018–2022 (252st ärenden).

Vid sidan om väderpåverkan kan vi se ett förändrat mönster de senaste åren som troligtvis beror på det ekonomiska läget med höga bränslepriser och inflationen i stort. Objektet fritidsbåt som är det absolut största objektet och står för ca 75% av alla sjöräddningsärenden visar med dess undertyper en stor minskning av ärenden med motorbåt. Undertypen segelbåt ökar gentemot förra året och placerar sig på medelvärdet för 2018–2022 vilket får ses som att fler är ute och seglar samt att segelbåtägare inte är lika konjunkturkänsliga. JRCC har under

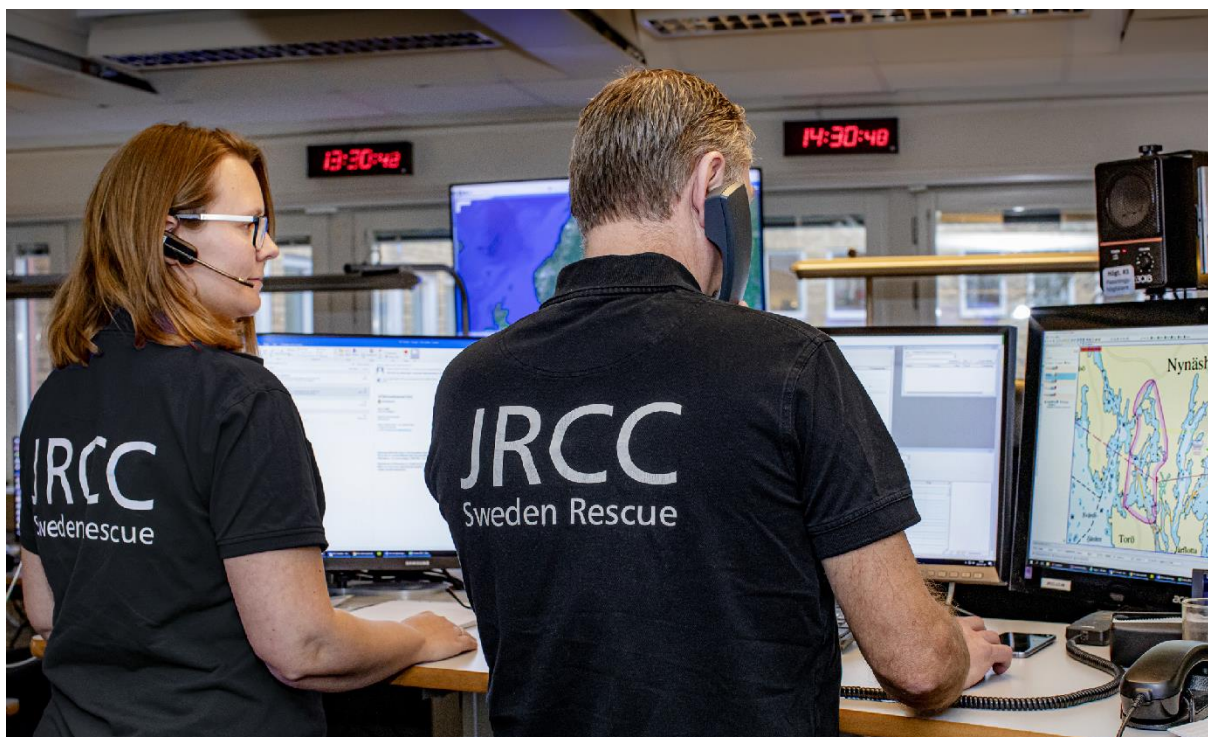
sommarperioden hanterat 2900 ärenden, detta är en minskning med drygt 10% jämfört med genomsnittet för åren 2018-2022. Av totala antalet ärenden som JRCC tar emot och bedömer under sommarperioden står sjöräddning för 19%, flygräddning för 9% och ej sjö- & flygräddning för 72%.

Fem konkreta råd för en säker båtfärd

- **Säkerhet** – Använd alltid flytväst, och använd den på rätt sätt. En flytväst som bärs fel fyller ingen funktion. Den ska sitta bekvämt och inte glida omkring på kroppen. Flytvästen bör vara väl synlig i vattnet, gärna gul eller i starkt lysande färg. Låt barnen få öva på att ha flytvästen på sig i vattnet.
- **Larma** – Det är viktigt att alla ombord har möjlighet att larma vid en eventuell olycka. Förvara till exempel mobilen i ett vattentätt skydd. Ring 112 eller använd gärna SOS Alarm så att SOS Alarm och Sjö- och flygräddningscentralen får de bästa förutsättningarna för en snabb lokalisering.
- **Vädret** – Följ väderleksprognoserna och lär dig tolka vad olika väder kan innebära. Ladda hem Sjöfartsverkets väderapp [Viva](#) till din smartmobil.
- **Planering** – Det lönar sig att tänka ett par steg framåt på sjön. Meddela anhöriga dina planer och håll dem underrättade om förändringar i din planerade rutt. Men var också beredd att planera om din rutt, beroende på väderomständigheter.
- **Underhåll** – Serva motor och rörliga delar inför varje säsong. Ta de första turerna i närheten av land.

Sjö- och flygräddningsinsatserna leds och koordineras av räddningsledare vid Sjöfartsverkets Sjö- och flygräddningscentral JRCC. Larmen inkommer via 112, telefon, VHF-radio eller via satellit. Foto: Emelie Asplund

Sjöfartsverkets nationella Sjö- och flyg- räddningscentral

Sjöfartsverket ansvarar för insatser, när någon är eller befaras vara i sjönöd, samt för sjuktransporter från fartyg. Ansvaret gäller svenskt sjö- territorium samt Vänern, Vättern och Mälaren, exklusive hamnområden. Sjöfartsverket ansvarar även för lokalisering av luftfartyg vid inträffat eller befarat haveri, eller då fara hotar lufttrafiken.

När luftfartyget är lokaliserat, övergår undsättningsansvaret till kommunal räddningstjänst eller i fjällområdet till Polismyndigheten – utom till havs, då Sjöfartsverket även ansvarar för undsättningen.

[För vidare information om Sjöfartsverkets sjö- och flygräddningscentral \(JRCC\).](#)

Sjöfartsverkets uppdrag

Sjöfartsverket är ansvarig myndighet för statlig sjö- och flygräddningstjänst.

Regleras i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor och Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor. Uppgiften innebär ansvar för insatser:

- när någon är eller befaras vara i sjönöd, samt för sjuktransporter från fartyg (i svenskt sjöterritorium)
- för att lokalisera luftfartyg vid inträffat eller befarat haveri, eller då fara hotar lufttrafiken (hela Sveriges land- och sjöterritorium).

Sjöfartsverket stöttar även sjukvården med helikoptertransporter vid livshotande situationer där omedelbar transport är avgörande.

I Sjöfartsverkets årsrapport 2022 för sjö- och flygräddning redovisas statistik över sjö- och flygräddningsärenden samt helikopterinsatser. Företrädesvis i form av diagram där resultaten också kortfattat kommenteras. Uppgifterna för 2022 illustreras även i två kartbilder, en för sjöräddningsärenden och en för flygräddningsärenden.

En viss osäkerhet kring statistiken förekommer. Framst beroende på att inte alla uppgifter loggförs, vilket heller inte är något obligatorium. Detta beskrivs i före- kommande fall under respektive avsnitt. Uppgifter uppdateras underhand i det kontinuerliga kvalitetssäkringsarbetet.

Källa: Sjöfartsverkets egen räddningsstatistik

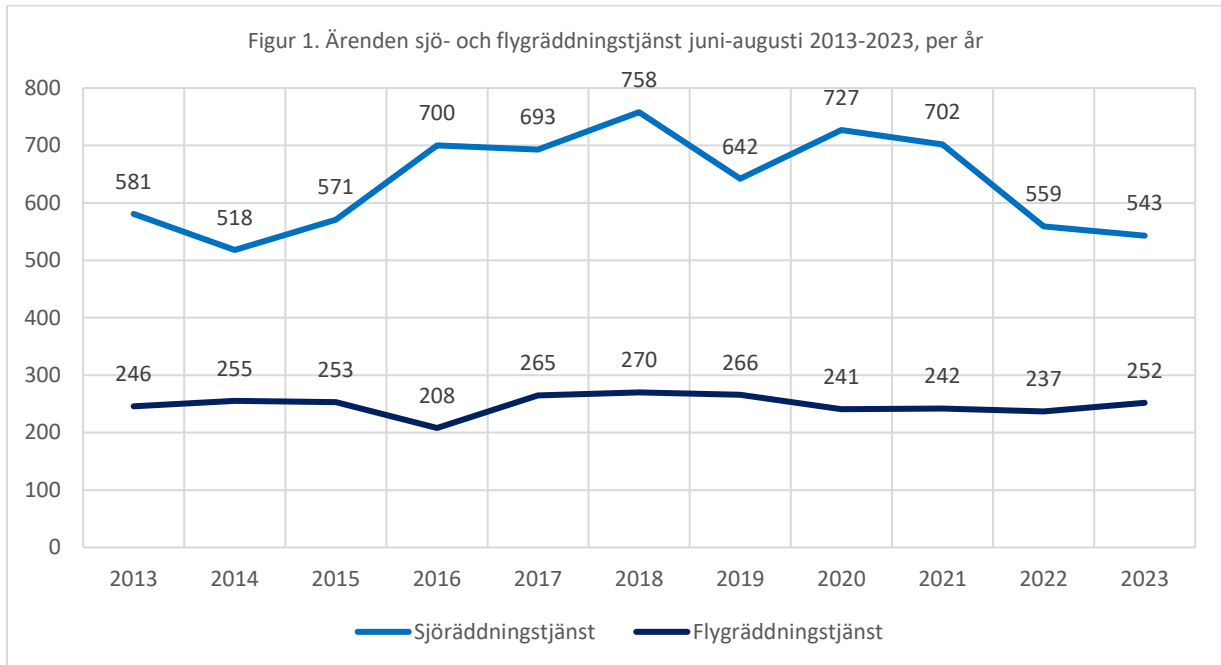
För vidare information: Sjöfartsverkets presstjänst, 0771-40 90 09 (menyval 1); info@sjofartsverket.se

Definitioner

Begrepp	Innebörd
Ärende	Ett till Sjö- och flygräddningscentralen inkommet larm eller samtal som dokumenterats, vilket tilldelas ett unikt ärendenummer. Larmvägarna kan vara flera, t.ex. SOS 112, signaler från nödsändare, radioanrop ex. MAYDAY VHF-kanal 16, direktsamtal till JRCC, flygtrafikledning, grannländers larmcentraler.
Räddningstjänst, ej räddningstjänst	<p>Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, 1 kap. 2 §.</p> <p>Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön.</p> <p>Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som görs enligt 4 kap. 1–4 §§ utan att det har inträffat någon olycka eller föreligger överhängande fara för en olycka.</p> <p>Staten eller en kommun skall ansvara för en räddningsinsats endast om detta är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt.</p>
Klassning ¹	<p>Kritiska lägen (klassning) är baserade på graden av oro för säkerheten för personer eller objekt som kan vara i fara. En händelse klassas av Sjö- och flygräddningscentralen som:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ovisshet• Beredskap• Nöd
Ovisshet	En situation där tveksamhet råder om säkerheten för ett luftfartyg, fartyg, annan farkost, personer ombord eller om objekt saknas.
Beredskap	Beredskapsläge är förknippat med en farhåga rörande säkerheten för ett luftfartyg, fartyg, annan farkost och personer ombord.
Nöd	Nödläge klassas då ett fartyg, annan farkost inklusive ett luftfartyg eller en person med största sannolikhet befinner sig i nöd och behöver omedelbar assistans.
Sjuktransport från fartyg	Begreppet ingår för svenskt vidkommande som en klassning inom sjöräddningstjänst och regleras i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor 4 kap. 3 § och Förordning (2003:789) 4 kap. 4 §.

Sjö- och Flygräddningstjänst

Ärenden sjö- och flygräddningstjänst juni-augusti 2013-2023, per år

Fördelning ärendens allvarlighetsgrad juni-augusti 2023, sjö- respektive flygräddningstjänst

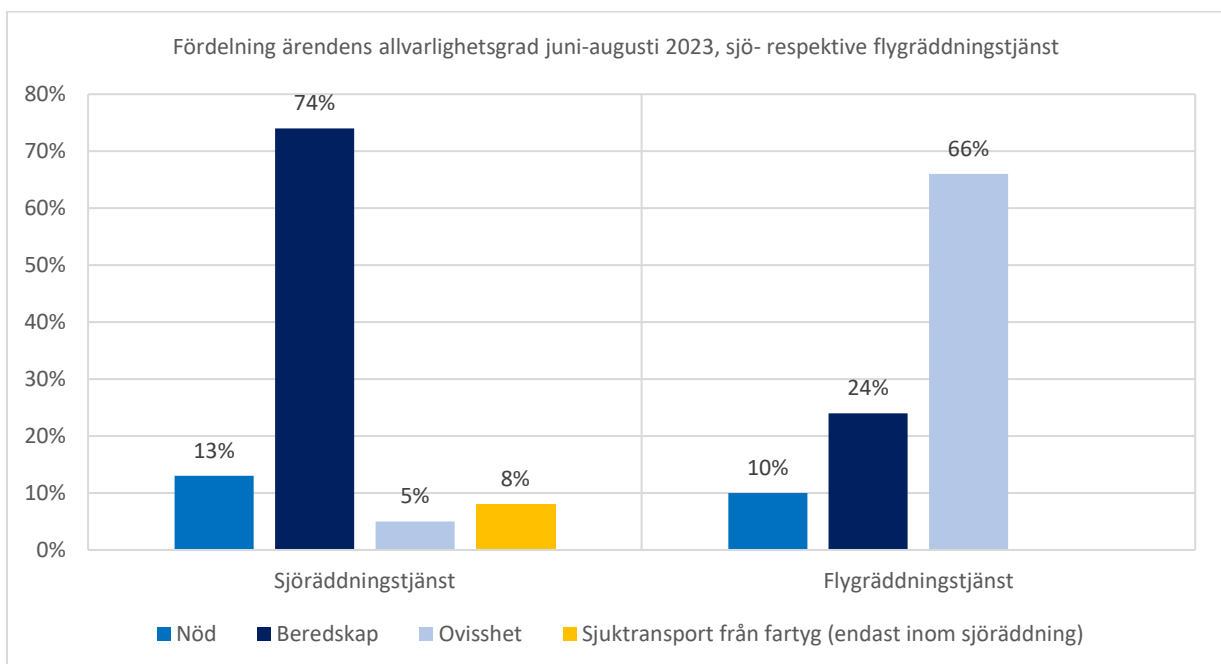

Foto: Mats Ryde, SSRS

Sjöräddningstjänst

Figur 2. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och månad

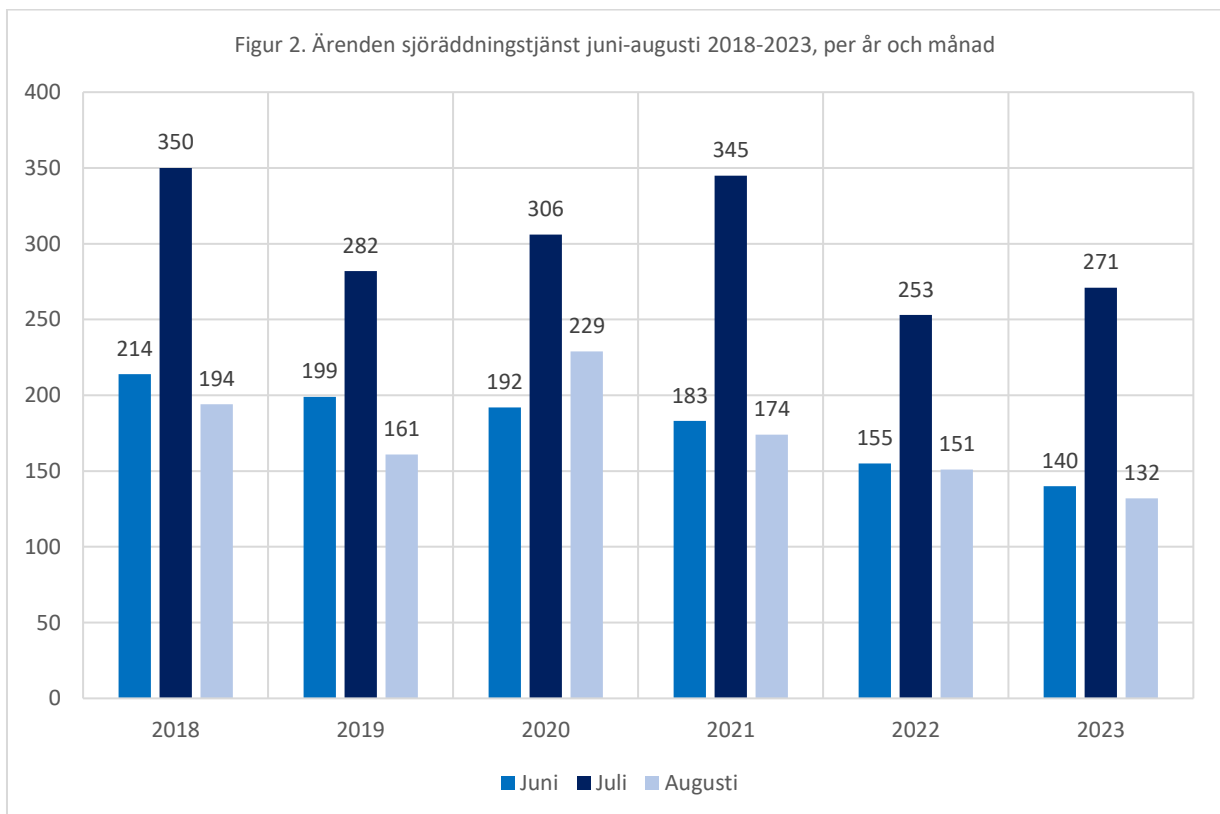
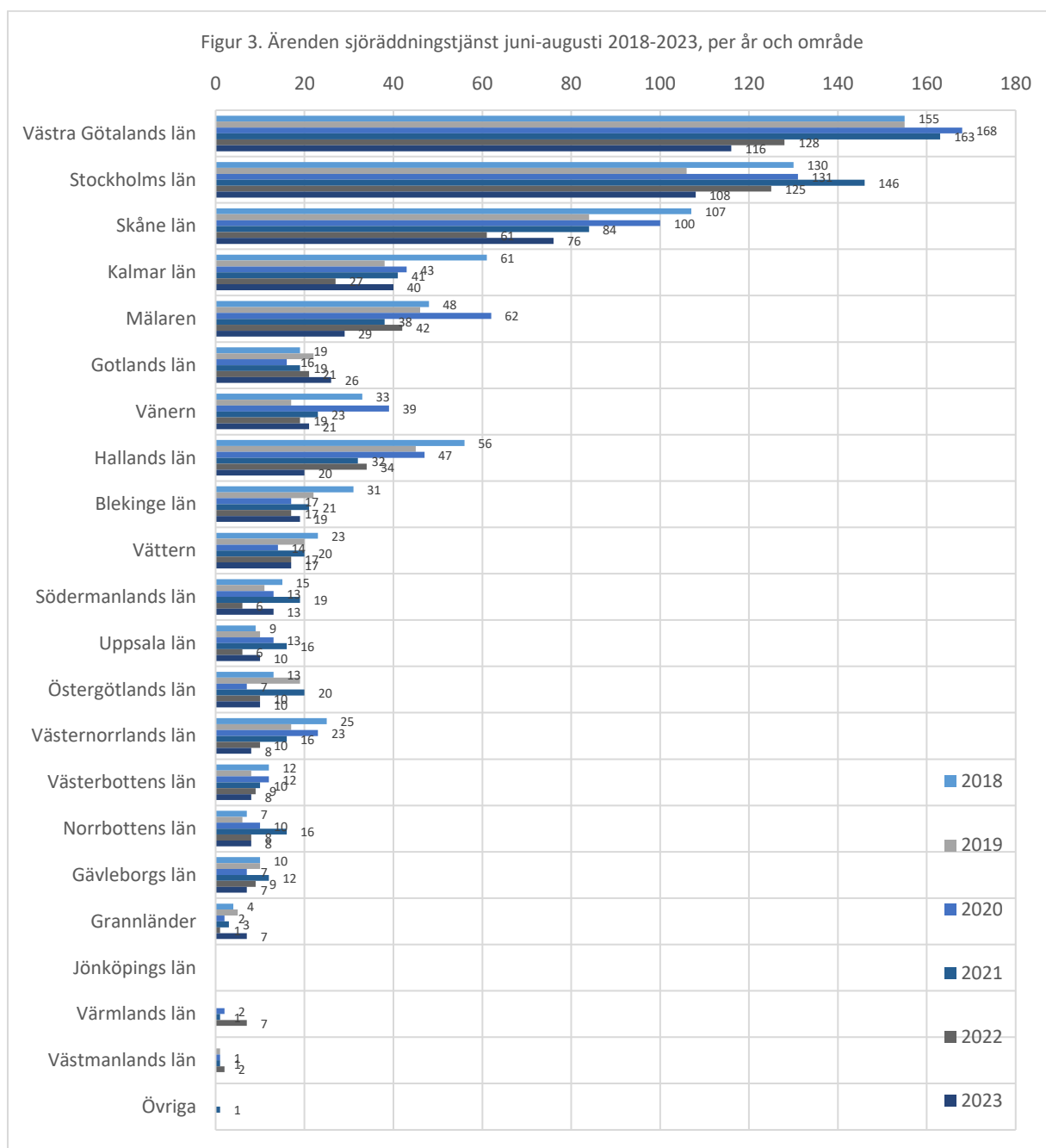

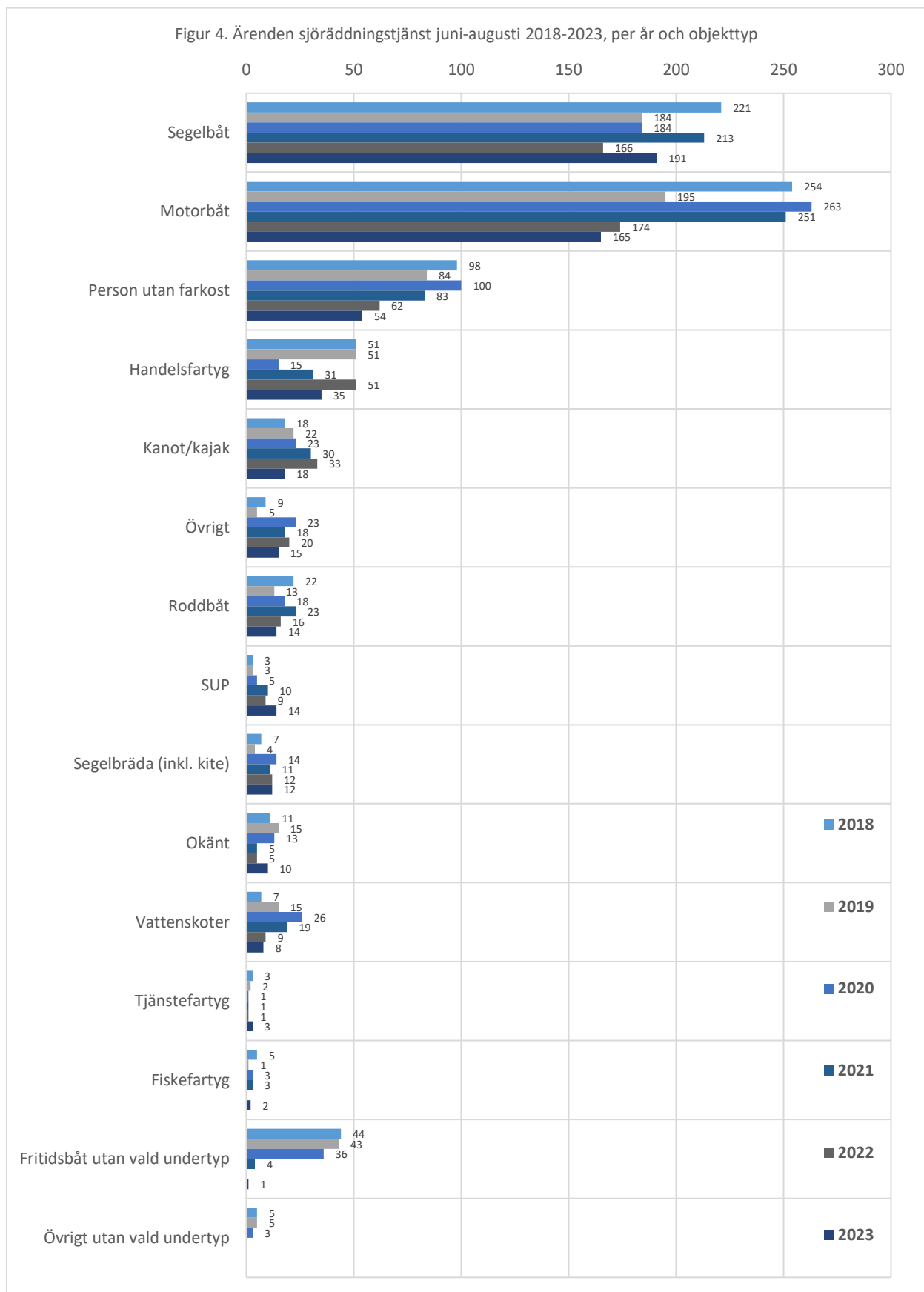

Foto: Agne Hörnestic/Sjöfartsverket

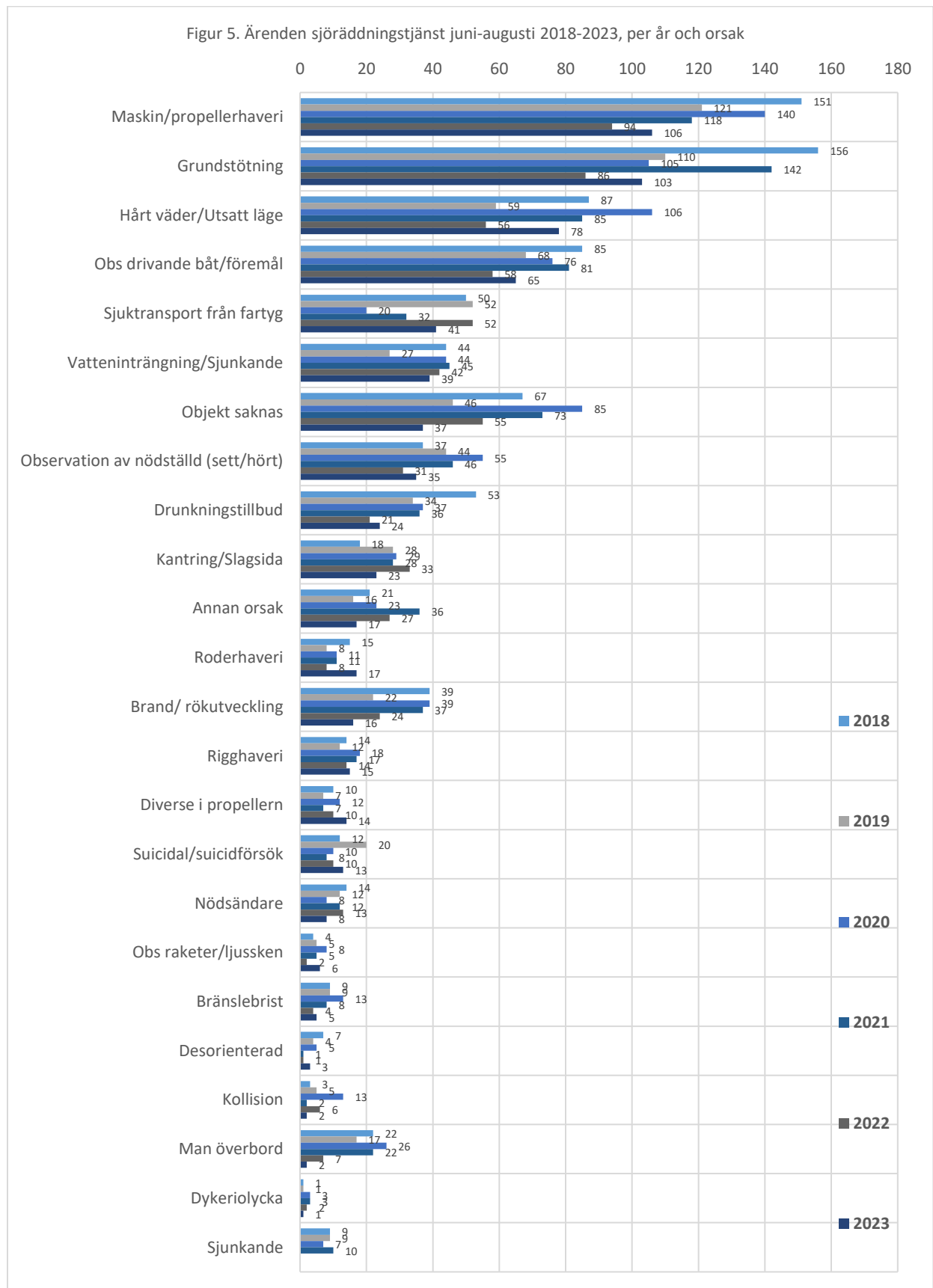
Figur 3. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och område

Figur 4. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och objekttyp

Figur 5. Ärenden sjöräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och orsak
(flera orsaker kan finnas till samma ärende)

Figur 6. Ärenden sjöräddning (räddningstjänst och ej räddningstjänst) juni-augusti 2020-2023, per år, månad och typ

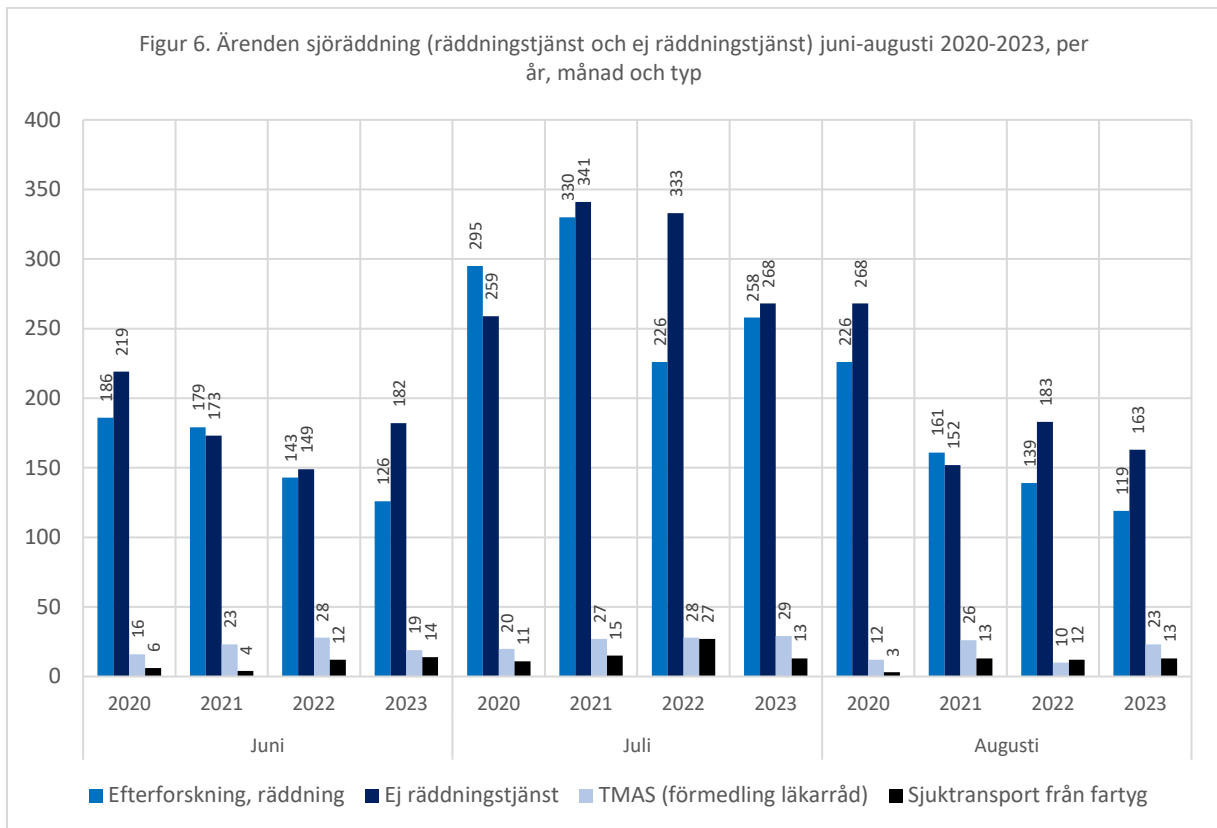

Foto: Ärende 56579. Fotograf okänd

Flygräddningstjänst

Figur 7. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och månad

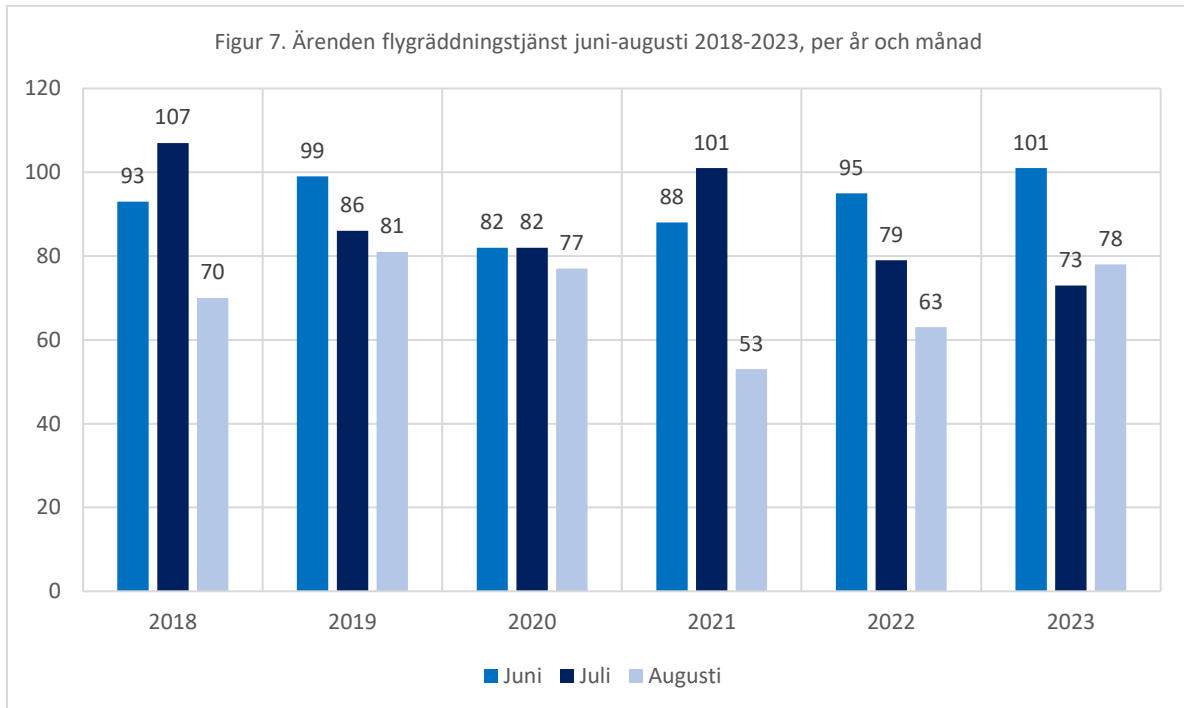
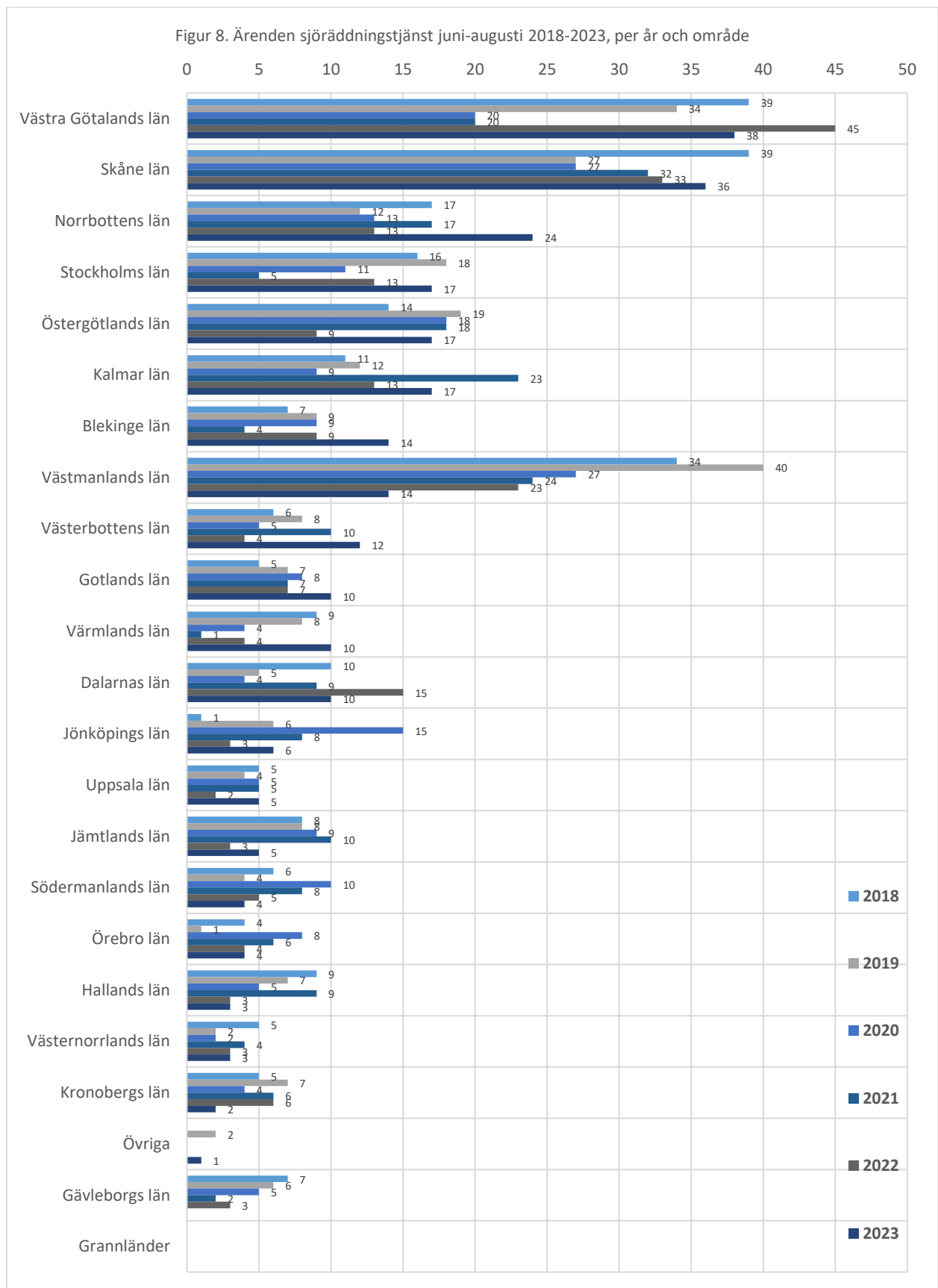
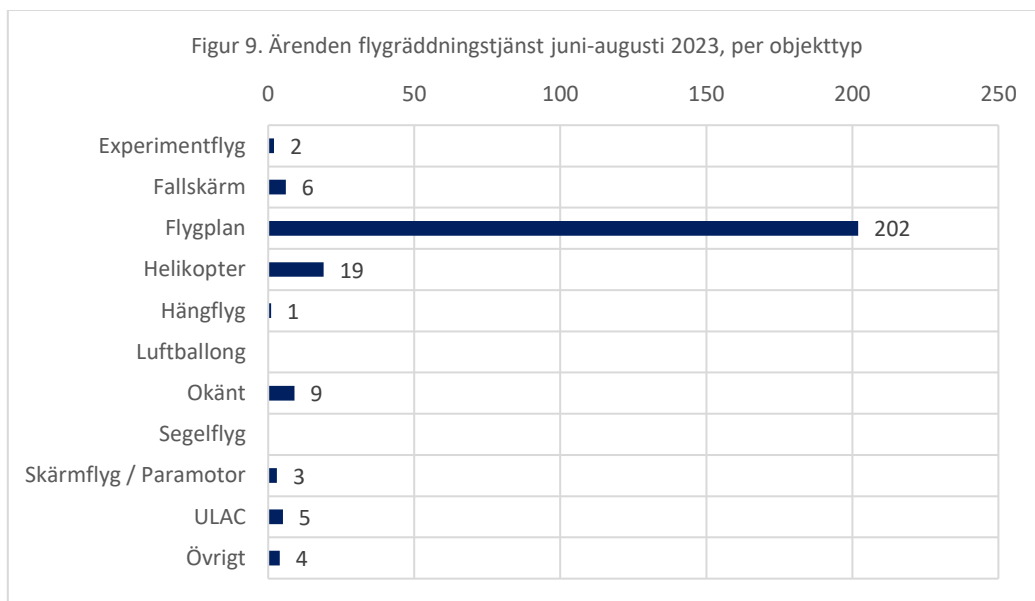

Foto: Erik Zienau

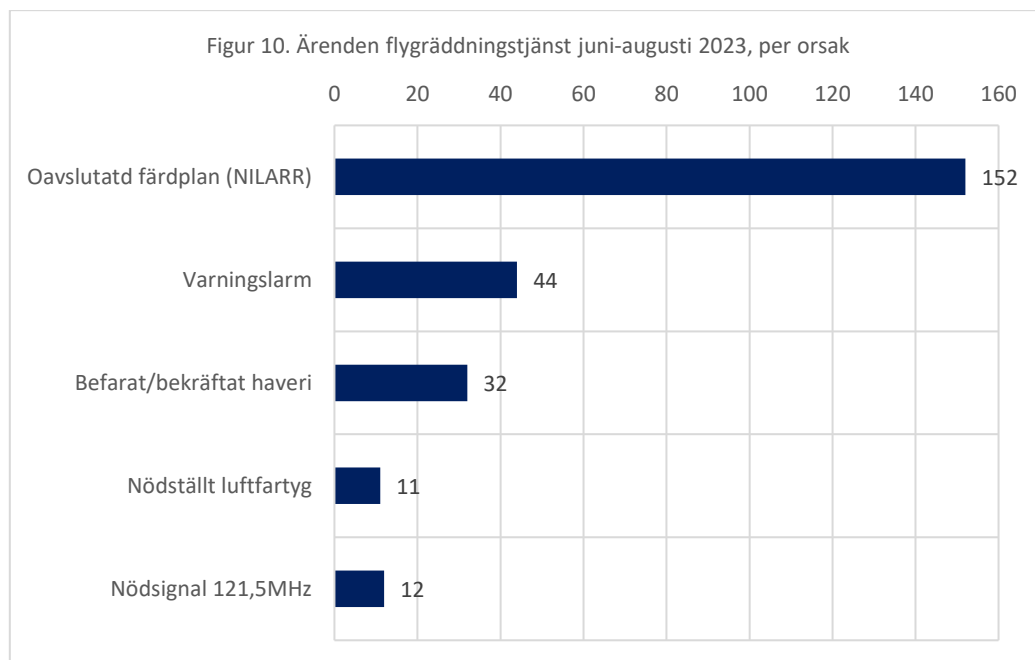
Figur 8. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per år och område

Figur 9. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per objekttyp

Figur 10. Ärenden flygräddningstjänst juni-augusti 2018-2023, per orsak

Samverkansorganisationer

Figur 11. Ärenden sjöräddningstjänst, samverkansorganisationers medverkan juni-augusti 2023

(summerar inte till 100% eftersom flera organisationer kan ha medverkat i samma ärende)

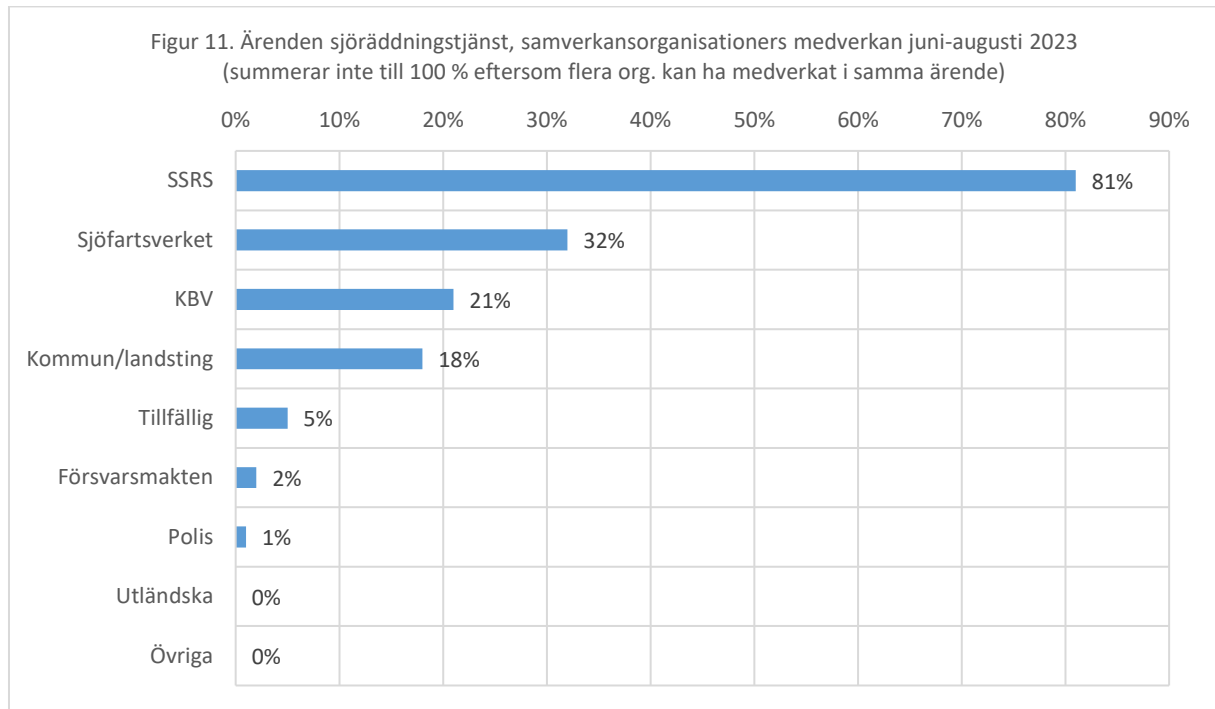

Foto: Mats Ryde/SSRS